

Vergaderjaar 2024–2025

36 704

Wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 en de Algemene wet bestuursrecht in verband met maatregelen om de asielketen te ontlasten en de instroom van asielzoekers te verminderen (Asielnoodmaatregelenwet)

Nr. 74

NADER GEWIJZIGD AMENDEMENT VAN HET LID VAN ZANTEN TER VERVANGING VAN DAT GEDRUKT ONDER NR. 53¹

Ontvangen 30 juni 2025

De ondergetekende stelt het volgende amendement voor:

In artikel I wordt na onderdeel HH een onderdeel ingevoegd, luidende:

HHa

Na artikel 108 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 108a

1. Met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden of geldboete van de tweede categorie wordt gestraft hij die opzettelijk en anders dan om niet een vreemdeling behulpzaam is bij het onrechtmatig verblijf in Nederland.

2. Indien het in eerste lid omschreven feit wordt gepleegd door een persoon die daarvan een beroep of gewoonte maakt, wordt gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van de tweede categorie opgelegd.

3. De in het eerste en tweede lid strafbaar gestelde feiten worden beschouwd als misdrijven.

4. Artikel 108, vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.

Toelichting

Dit amendement heeft tot doel het illegale verblijf van vreemdelingen in Nederland beter te kunnen tegengaan door het strafbaar te stellen om opzettelijk en structureel hulp te verlenen aan vreemdelingen die zich zonder verblijfsrecht in Nederland bevinden. Het gaat hierbij nadrukkelijk om hulp die het onrechtmatig verblijf faciliteert of verlengt.

¹ Vervanging in verband met een wijziging in de toelichting.

Door een dergelijk verbod in de Vreemdelingenwet op te nemen en te koppelen aan strafrechtelijke sancties, wordt een duidelijke grens gesteld aan het faciliteren van illegaal verblijf, met het oog op het verbeteren van de handhaving en het tegengaan van georganiseerde vormen van hulpverlening die het terugkeerbeleid ondermijnen.

Momenteel is het faciliteren van illegaal verblijf niet expliciet strafbaar gesteld in de Vreemdelingenwet of het Strafrecht. Er zijn wel indirecte mogelijkheden om strafrechtelijk op te treden (bijvoorbeeld op basis van mensensmokkel), maar deze zijn onvoldoende toegesneden op de veelvoorkomende en structurele vormen van hulp, zoals het aanbieden van onderdak, transport, gericht op het voorkomen van uitzetting, of het organiseren van illegaal werk.

Dit leidt ertoe dat personen of organisaties die vreemdelingen zonder verblijfsrecht actief helpen om in Nederland te blijven, niet worden vervolgd. Deze lacune belemmert het terugkeerbeleid en zorgt voor een ongewenst uitstel van vertrek, wat een aanslag is op de integriteit van het asielsysteem en de rechtsorde.

De indiener heeft gekozen voor een strafmaat van zes maanden. Wanneer de persoon in kwestie een gewoonte of beroep maakt van het faciliteren van illegaal verblijf in Nederland, heeft de indiener een straf van 12 maanden gesteld. Indiener acht deze strafmaat proportioneel.

Dit amendement heeft een uitzondering voor niet-commerciële activiteiten die humanitaire hulp bieden aan mensen. Hiermee voorkomt de indiener dat humanitaire hulp niet meer geboden kan worden aan hulpbehoevenden.

Indiener beoogt hiermee het verdienmodel van het faciliteren van illegaal verblijf een halt toe te roepen. Er zijn in Nederland naar schatting tienduizenden migranten zonder verblijfsvergunning, die leven in een parallelle samenleving. Indiener wil met dit amendement ervoor zorgen dat bijvoorbeeld werkgevers en verhuurders van woningen geen werk of woning meer verschaffen aan migranten zonder recht op verblijf. Deze vormen van hulp ondermijnen namelijk het terugkeerbeleid en de Nederlandse samenleving.

Ten derde beoogt de indiener met dit amendement commerciële hulp bij binnenreis en-/of doorvoer van illegale migranten in Nederland strafbaar te stellen.

Indiener merkt daarbij op dat landen als België en Duitsland wel een dergelijke strafbaarstelling kennen. Indiener wil hierbij aansluiten.

Van Zanten